

Väljaandja:	Kliimaminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	14.07.2023
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	03.10.2024
Avaldamismärge:	RT I, 11.07.2023, 18

Lõhnaaine esinemise hindamise kord, hindamisele esitatavad nõuded ja lõhnaaine esinemise häiringutasemed

Vastu võetud 06.07.2023 nr 37

Määrus kehtestatakse [atmosfääriõhu kaitse seaduse](#) § 68 lõike 1 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

Käesoleva määrusega sätestatakse:

- 1) lõhnaaine esinemise hindamise kord;
- 2) lõhnaaine esinemise hindamiseks kasutatavate mõõtmiste ja arvutuslike meetodite loetelu;
- 3) lõhnaaine esinemise hindamisele esitatavad nõuded;
- 4) hindamismeetoditele vastavad lõhnaaine esinemise häiringutasemed ja nende kohaldamise kord.

§ 2. Lõhnaaine esinemise hindamise meetodid

(1) Lõhnakaebuste esinemisel või häiringutaseme võimaliku ületamise kohta hinnangu andmise otsustamise korral tuleb hinnata lõhnaaine esinemist referentsmeetodiga.

(2) Lõhnaaine esinemise häiringutase vastuvõtja juures loetakse ületatuks enam kui 15% aasta lõhnatunni korral, kui referentsmeetodina kasutatakse eraldi või omavahel kombineerituna järgmisi standardeid:

- 1) standardit EVS-EN 13725;
- 2) standardit EVS-EN 16841-1;
- 3) standardit EVS 886-1;
- 4) muid samaväärseid rahvusvahelisi või Euroopa standardiorganisatsiooni standardeid.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud standardi kasutamise korral tuleb lõhnaaine esinemist hinnata 12 kuu jooksul või vähemalt kuue kuu jooksul, tagades külmemate ja soojemate kuude võrdse esindatuse.

(4) Lõhnaaine esinemise kohta esialgse hinnangu saamiseks võib lisaks referentsmeetoditele kasutada ka järgmisi meetodeid:

- 1) standard EVS-EN 16841-2 või mõni muu samaväärne rahvusvaheline või Euroopa standardiorganisatsiooni standard;
- 2) standard EVS 887-1 või muu samaväärne rahvusvaheline või Euroopa standardiorganisatsiooni standard;
- 3) standard EVS 887-2 või muu samaväärne rahvusvaheline või Euroopa standardiorganisatsiooni standard;
- 4) elektroonilised sensorid lõhnaainete hindamiseks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 5 punktis 1 nimetatud standardi kasutamise korral on lõhnaaine esinemise kohta esindusliku esialgse hinnangu saamiseks vaja teha vähemalt viis mõõtetükkliit.

§ 3. Lõhnaaine hetkelise heitkoguse arvutuslik hindamine

(1) Lõhnaaine hetkelise heitkoguse arvutuslikku hindamist kasutatakse lõhnaaine modelleerimisel järgmiselt:

- 1) loomakasvatuse sektori korral arvutatakse lõhnaaine hetkeline heitkogus järgmise valemiga:
$$Q = q_i \times LÜ,$$
 kus
Q on lõhnaaine hetkeline heitkogus (OU/s);
 q_i – tootmistehnoloogiakohane eriheide vastavalt määruse lisale, käitises tehtud mõõtmistele või käitises kasutusel olevat tehnoloogiat käsitlevale rahvusvahelisele metoodikale;
LÜ – käitise loomühikud;
- 2) pindallikate korral arvutatakse lõhnaaine hetkeline heitkogus järgmise valemiga:
$$Q = q_i \times S,$$
 kus
Q on lõhnaaine hetkeline heitkogus (OU/s);
 q_i – tootmistehnoloogia kohane eriheide vastavalt määruse lisale, käitises tehtud mõõtmistele või käitises kasutusel olevat tehnoloogiat käsitlevale rahvusvahelisele metoodikale;

S – pindallika pindala (m²);

3) käitise spetsiifiline lõhnaaine hetkeline heitkogus (OU/s) arvutatakse järgmise valemiga:

$$Q = c \times V_{R,20}, \text{ kus}$$

Q on lõhnaaine hetkeline heitkogus (OU/s);

c – lõhnaaine kontsentratsioon väljuvates gaasides (OU/m³) käesoleva määruse lisa või akrediteeritud labori määratu kohaselt;

V_{R,20} – ventilatsiooni või emissioonigaaside mahtkulu (m³/s);

4) mahtkiirus arvutatakse standardtingimustel (20 °C ja 101,3 kPa) niiske gaasi jaoks järgmise valemiga:

$$V_{R,20} = V_s \times (273 + 20) / (273 + t) \times p_s / 101,3, \text{ kus}$$

V_{R,20} on mahtkiirus standardtingimustel;

V_s – mahtkiirus m³/s;

p_s – absoluutne rõhk korstnas;

t – gaaside temperatuur °C.

(2) Käesoleva määruse lisas esitatud lõhnaühikud on ligikaudsed ning käitistel on õigus oma eriheiteid täpsustada, kasutades selleks käesoleva määrusega kooskõlas olevat standardiseeritud meetodikat.

§ 4. Vabatahtlik lõhnaaine esinemise vähendamise kava

Keskkonnaamet võib kaebuste korral enne lõhnaaine esinemise häiringutasemele vastavuse hindamist esitada heiteallika valdajale ettepaneku koostada vabatahtlikult lõhnaaine esinemise vähendamise kava.

§ 5. Lõhnaaine esinemise hindamisele esitatavad nõuded

(1) Lõhnaaine esinemise hindamisel tagatakse kasutatavat hindamismeetodit kirjeldava standardi kõigi nõuete täitmine.

(2) Standardite EVS-EN 16841-1 ja EVS-EN 16841-2 meetodeid kasutava eksperdirühma liige peab läbima n-butanooli tundlikkuse testimise standardi EVS-EN 13725 kohaselt iga kuue kuu tagant.

(3) Standardite EVS-EN 16841-1, EVS-EN 16841-2 või EVS-EN 13725 alusel lõhnaaine esinemise hindamisega tegeleva eksperdirühma liige ei tohi olla teenistus- või töösuhetes hinnatava heiteallika valdajaga ning peab olema oma hinnangutes erapooletu.

(4) Lõhnaaine esinemise hindamiseks standardi EVS-EN 13725 meetodeid kasutava eksperdirühma liige peab vastama nimetatud standardis eksperdirühma liikmele esitatud nõuetele.

(5) Lõhnaaine esinemise hindamiseks standardi EVS 887-1 või EVS 887-2 meetodeid kasutava eksperdirühma liige peab juhutama ICC/ESOMARi „Turundus- ja ühiskonnauuringute läbiviimise rahvusvaheliste reeglite” (ICC/ESOMAR *International Code of Marketing and Social Research Practice*) nõuetest.

§ 6. Lõhnaaine esinemise hindamise referentsmeetoditele vastav lõhnaaine esinemise häiringutase ja selle kohaldamise kord

(1) Standardit EVS 886-1 või EVS-EN 16841-1 kasutades on lõhnaaine esinemise häiringutase vastuvõtja juures 15% aasta lõhnatundidest. Standardi EVS-EN 16841-1 korral kehtib see näitaja ühe hindamisruudu kõigi mõõtepunktide keskmisele tulemusele.

(2) Standardit EVS 886-1 kasutades loetakse üheks lõhnatunniks tunnikeskmise lõhnaaine kontsentratsiooni 0,25 OU/m³ ületamist.

(3) Standardit EVS-EN 16841-1 kasutades loetakse üheks lõhnatunniks ühe hindamisruudu ühes mõõtepunktis ühekordse hindamise käigus saadud positiivsete mõõtmistulemuste vähemalt 10% osakaal.

§ 7. Lõhnaaine esinemise hindamistulemuste hinnang

(1) Referentsmeetodil lõhnaaine esinemise hindamistulemuste hinnang sisaldab vähemalt järgmist:

1) viide hinnangu aluseks olnud asjaoludele;

2) heiteallikate iseloomustus, sh heiteallikate paiknemise kirjeldus ja mõõtepunktide asukohad;

3) piirkonna meteoroloogiliste tingimuste lühikirjeldus, sh valdavad tuulesuunad;

4) piirkonna kohta laekunud lõhnakaebuste ning vastavate tuulesuundade analüüs;

5) lõhnaaine esinemise hindamiseks kasutatud meetod ning kinnitus, et hinnang vastab käesolevas määruses sätestatud nõuetele ning tõendid selle kohta on vajaduse korral taasesitatavad;

6) lõhnaaine esinemise hindamistulemused, sh vastavus lõhnaaine esinemise häiringutasemele ja hinnang häiringu põhjustamisega seotud tegevuste, saasteainete ja käitiste kohta.

(2) Keskkonnaamet teeb lõhnaaine esinemise hindamistulemuste hinnangu avalikuks kodulehel ja teavitab sellest heiteallika valdajat ja Kliimaministeeriumit.

§ 8. Määruse kehtetuks tunnistamine

Keskkonnaministri 27. detsembri 2016. aasta määrus nr 81 „Lõhnaaine esinemise hindamise kord, hindamisele esitatavad nõuded ja lõhnaaine esinemise häiringutasemed” tunnistatakse kehtetuks.

Kristen Michal
Minister

Keit Kasemets
Kantsler

[Lisa](#) Lõhnaühikud lõhnaaine hetkelise heitkoguse arvutuslikuks hindamiseks